

Uchwała nr 5/IV/2019
Rady Uczelni
Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 kwietnia 2019 r.

w sprawie zaopiniowania projektu Statutu UJ przez Radę Uczelni

1. Działając na podstawie art. 18 ust 1. pkt 2) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz § 1 ust 2. pkt 1 Uchwały nr 101/X/2018 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 31 października 2018 r. w sprawie określenia sposobu powołania i zadań Rady Uczelni postanawia **pozytywnie zaopiniować** projekt Statutu UJ przedłożony pismem Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 25 marca 2019 r. nr pisma 75.0110.1.2019.
2. Uwagi i komentarze do projektu Statutu UJ są zawarte w osobnym piśmie Rady Uczelni.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prof. dr hab. Jacek Purchla

Przewodniczący Rady Uczelni

Uwagi do wybranych działów projektu Statutu Uniwersytetu Jagiellońskiego (dalej jako „projekt Statutu UJ”), przedłożonego Radzie Uczelni wraz z pismem Rektora prof. dr. hab. med. Wojciecha Nowaka z dnia 25 marca 2019 r. nr pisma 75.0110.1.2019.

Dział I **Zasady ogólne**

§ 1

W § 1 pkt.1 do „uczelnia publiczna” proponuje się dodać „akademicka” zgodnie z definicją publicznej uczelni akademickiej podanej w par. 14.1. Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (z dnia 20 lipca 2018 r.).

W § 1 pkt. 3 proponuje się zapis rzeczownika „Ojczyzna” małą literą w celu uniknięcia dyskusyjnego, jeśli wziąć pod uwagę kształcenie zagranicznych studentów i doktorantów, domniemania jego jednoznacznej referencji do państwa polskiego.

§ 2

W § 2 pkt. 2 proponuje się następujące brzmienie: „Podstawowa zasada nauczania na Uniwersytecie opiera się na założeniu jedności nauki i nauczania, realizowanej poprzez ukazywanie badawczej myśli twórczej i osiągniętych wyników”.

§ 4

W § 4 pkt. 2 ze względu na wagę deklaracji proponuje się zastąpić sformułowanie „podejmuje starania, aby zapewnić równe traktowanie wszystkich członków wspólnoty uczelni” konstrukcją o większym stopniu kategoryczności: „zapewnia równe traktowanie wszystkim członkom wspólnoty uczelni.”

Dział III

Organy Uniwersytetu

§ 22

W § 22 pkt. 4 proponuje się dodać po słowie „kanclerz”: „zastępca kanclerza ds. Collegium Medicum” oraz po słowie „kwestor: „zastępca kwestora ds. Collegium Medicum”

§ 23

W § 23, ust. 4 po słowie „wydziałów” proponuje się dodać „jednostek pozawydziałowych oraz jednostek międzywydziałowych: „Zatwierdzanie planów strategicznych rad dyscyplin i planów działalności wydziałów, jednostek pozawydziałowych oraz jednostek międzywydziałowych”.

§ 25

W § 25 proponuje się wydłużenie terminu na zajęcie przez samorząd studencki lub samorząd doktorantów stanowiska co do osoby kandydata na prorektora odpowiedzialnego za sprawy studenckie i doktoranckie z 7 do 14 dni.

§ 28

W § 28 proponuje się dodać ust. 3 w następującym brzmieniu: „ta sama osoba może być Rektorem nie więcej niż przez dwie następujące po sobie kadencje”.

Wprowadzenie takiego ograniczenia narzuca art. 26 ust. 2 Ustawy, niemniej w świetle umieszczenia w projekcie Statutu analogicznego zapisu w odniesieniu do członków Senatu, wydaje się zasadnym jego powtórzenie również w odniesieniu do osoby Rektora.

§ 29

W § 29 w celu doprecyzowania procedury zgłaszania kandydatów na Rektora proponuje się dodać, do kogo kieruje się zgłoszenia oraz zamienić kolejność punktów 1 i 2. W efekcie § 29 powinien otrzymać następujące brzmienie:

1. Grupie co najmniej piętnastu elektorów przysługuje prawo zgłoszenia jednej osoby, która może zostać wskazana przez Radę Uczelni jako kandydat na Rektora. Zgłoszenia dokonuje się na ręce Przewodniczącego Rady Uczelni. Rada Uczelni może również wskazać kandydata na Rektora z własnej inicjatywy.
2. Rada Uczelni wskazuje kandydatów na Rektora po uzyskaniu opinii Senatu.

§ 31

W § 31 ust. 1 pkt 3 proponuje się wykreślenie następującego fragmentu: „Podstawowa liczba przedstawicieli elektorów studenckich jest równa dla każdego wydziału. Jeżeli ich suma nie wypełnia limitu, o którym mowa powyżej, to dodatkowych elektorów wybiera się według zasad określonych przez samorząd studencki”. Fragment ten jest sprzeczny z art. 25 ust. 4 oraz art. 110 ust. 6 Ustawy.

§ 39

W § 39 projektu statutu po słowie „wyborze” proponuje się dodać „Rektora”, tak jak ma to miejsce w pozostałych przepisach dotyczących tego wyboru.

§ 44

W § 44 pkt 12 proponuje się dodać po fragmencie „wynikających z przepisów prawa”: „oraz przewidzianych w Statucie”, w wyniku czego ustęp ten powinien otrzymać brzmienie:

„wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów prawa oraz przewidzianych w Statucie”.

§ 46

§ 46, ust. 3 powinien brzmieć: „W przypadku niezyskania bezwzględnej większości głosów przez wymaganą liczbę kandydatów z listy członków wspólnoty uczelni lub spoza wspólnoty uczelni dopuszcza się możliwość zarządzania ponownego głosowania nad kandydaturami, poczynając od kandydata, który uzyskał największą liczbę głosów.”

Zmiana wynika z usunięcia fragmentu „z listy obejmującej nieobsadzone miejsca w Radzie Uczelni nad kandydaturami poczynając od kandydata, który uzyskał największą liczbę głosów.”

§ 48

W § 48 ust. 2 proponuje się przeniesienie kompetencji do zarządzania wyborów uzupełniających z Uczelnianej Komisji Wyborczej na Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej, w wyniku czego ustęp ten uzyskuje następujące brzmienie:

„W przypadku wygaśnięcia mandatu przedstawiciela jednej z grup wskazanych w ust. 1 pkt 2–Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej zarządza niezwłocznie przeprowadzenie wyborów uzupełniających”.

Przyjęcie tej zmiany w konsekwencji powoduje konieczność dokonania analogicznej korekty w § 56, § 79.

§ 64

W § 64, ust. 1 proponuje się kropkę zastąpić przecinkiem oraz dopisać następujący fragment tekstu: „po wcześniejszym zaopiniowaniu odpowiednio przez radę wydziału lub rady jednostek międzywydziałowych i pozawydziałowych.”

§ 70

W § 70 ust. 2 projektu Statutu UJ w miejsce słowa „uchyla” proponuje się wpisać „może uchylić”. Czynności wewnętrznego nadzoru Rektora nad aktami wydawanymi przez Prorektora ds. Collegium Medicum nie muszą prowadzić do uchylecia tego aktu, co sugeruje obecne brzmienie tego ustępu w projekcie Statutu.

Dział IV

Zasady przeprowadzania wyborów i komisje wyborcze

§ 72

W § 72 pkt 1 projektu Statutu przewidziano, że w pomieszczeniu w którym odbywa się głosowanie nie mogą być obecne poza członkami właściwej komisji wyborczej inne osoby, aniżeli uprawnione do głosowania. Tymczasem § 79 ust. 4 projektu Statutu przyznaje takie uprawnienie także Członkom Uczelnianej Komisji Wyborczej oraz odpowiednio także członkom wydziałowej komisji wyborczej (§ 80 ust. 7 projektu Statutu UJ). Wskazane powyżej uprawnienia członków zarówno uczelnianej jak i wydziałowej komisji wyborczej powinny, dla jasności regulacji, znaleźć odzwierciedlenie w treści § 72 ust. 1 projektu Statutu UJ. Ponadto w tym samym przepisie proponuje się dodać, że mogą być obecne w pomieszczeniu wyborczym także przybrane przez komisję osoby zapewniające administracyjno-techniczną obsługę głosowania. Obecne brzmienie wyklucza obecność takich osób.

W konsekwencji § 72 pkt 1 powinien otrzymać następujące brzmienie:

„Wszystkie głosowania wyborcze są tajne; w pomieszczeniu, w którym odbywa się głosowanie nie mogą być obecne, z zastrzeżeniem §79 ust. 4 oraz odpowiednio § 80 ust. 7 Statutu UJ, poza właściwymi członkami komisji wyborczej oraz zaproszonymi przez komisję osobami obsługi administracyjno-technicznej, osoby nieuprawnione do głosowania”.

W § 72 pkt 10 proponuje się, aby po słowach „więcej niż połowa” dodać „uprawnionych do głosowania”.

Dział V

Struktura organizacyjna

W okresie przejściowym utrzymanie dotychczasowej struktury Uniwersytetu wydaje się dobrym rozwiązaniem biorąc pod uwagę ogrom zmian wprowadzonych przez Ustawę 2.0, którym uczelnia musi sprostać. Jednak w dłuższej perspektywie taka niesymetryczna struktura (spośród 16 wydziałów trzy są ujęte w strukturę Kolegium a pozostałe nie) może stanowić istotny czynnik hamujący dalszy rozwój Uczelni. Zasadnym wydaje się pogrupowanie wydziałów w kolegia zgodnie z nowymi dziedzinami nauki. Skutkowałoby to powstaniem trzech dodatkowych kolegiów grupujących odpowiednio wydziały z dziedziny nauk humanistycznych, nauk społecznych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. W obrębie Kolegiów mogłyby się również znaleźć odpowiednie jednostki pozawydziałowe i międzywydziałowe oraz szkoły doktorskie. Taka struktura organizacyjna z jednej strony wzmocniłaby potencjał naukowy i dydaktyczny Uniwersytetu a z drugiej ułatwiła zarządzanie uczelnią przy jednoczesnym ograniczeniu zbędnej biurokracji.

§ 80

W § 80 ust. 5 proponuje się przeniesienie kompetencji do zarządzania wyborów uzupełniających z Wydziałowej Komisji Wyborczej na Przewodniczącego Wydziałowej Komisji Wyborczej, w wyniku czego ustęp ten uzyskuje następujące brzmienie:

„W razie potrzeby Przewodniczący Wydziałowej Komisji Wyborczej zarządza wybory uzupełniające”.

Przyjęcie tej zmiany w konsekwencji powoduje konieczność dokonania analogicznej korekty w § 89, ust. 4, § 235 ust. 2.

§ 84

W § 84, ust. 1 proponuje się dodanie po słowie „wydziałów”: „jednostek międzywydziałowych, pozawydziałowych lub jednostek wspólnych”, w wyniku czego ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Utworzenie, połączenie lub likwidacja kolegiów, wydziałów, jednostek międzywydziałowych, pozawydziałowych lub jednostek wspólnych wymaga zgody Senatu.”

§ 89

W § 89 ust. 1 pkt 4 proponuje się zastąpienie wyrażenia „samorządu studenckiego wydziału” wyrażeniem „samorządu studenckiego”. Użyte sformułowanie jest błędne, ponieważ, chociaż samorząd studencki działa na szczeblu wydziałowym, jednak w obecnym stanie prawnym studenci poszczególnych wydziałów nie tworzą odrębnych samorządów.

§ 90

W § 90, ust. 3 proponuje się następujące brzmienie: „Dokonywanie wyboru kandydatów na dziekana;”

§ 97

W § 97, ust. 1 proponuje się w zdaniu pierwszym kropkę zastąpić przecinkiem oraz dodać następujący fragment tekstu: „po wcześniejszym zaopiniowaniu przez radę wydziału”. Następnie proponuje się wydłużenie terminu na zajęcie przez samorząd studencki stanowiska co do osoby kandydata na prodziekana odpowiedzialnego za sprawy studenckie z siedmiu do czternastu dni.

W wyniku proponowanych zmian ust. 1 uzyskuje brzmienie: „Prodziekanów – w liczbie nie większej niż trzech, a w przypadku Wydziału Lekarskiego nie większej niż pięciu – powołuje i odwołuje Rektor na wniosek dziekana, po wcześniejszym zaopiniowaniu przez radę wydziału. Powołanie prodziekana odpowiedzialnego za sprawy studenckie wymaga uzgodnienia z samorządem studenckim. Dziekan przedstawia kandydata samorządowi studenckiemu. Brak stanowiska samorządu studenckiego co do osoby kandydata w terminie czternastu dni od przedstawienia kandydatury uważa się za wyrażenie zgody na jego powołanie”.

§ 100

W § 100 pkt.1 uzależnienie tworzenia instytutu od arbitralnie założonego kryterium ilościowego jest, szczególnie w perspektywie aspirowania Uniwersytetu do uzyskania statusu tzw. uczelni badawczej, nieuzasadnione merytorycznie oraz może prowadzić do dezintegracji już istniejących jednostek. Rekomenduje się przyjęcie kryterium jakościowego w postaci wymogu prowadzenia przez instytut co najmniej jednego kierunku studiów.

§ 105

W § 105 proponuje się uwzględnić sytuację równoczesnego zaprzestania pełnienia funkcji przez dyrektora i zastępcę dyrektora instytutu, dodając do paragrafu 105 pkt. 4 w brzmieniu: „W przypadku równoczesnego zaprzestania pełnienia funkcji przez dyrektora instytutu i jego zastępcę do czasu powołania nowego dyrektora jego obowiązki pełni pełnomocnik wyznaczony przez Rektora.”

§ 130, § 133

W § 130 ust. 1 i § 133 ust. 1 proponuje się określić maksymalną możliwą liczbę zastępców odpowiednio Kanclerza (§ 130 ust. 1) i Kwestora (§ 133 ust. 1).

Dział VII Pracownicy Uniwersytetu

§ 163

W § 163 projektu Statutu UJ w pkt 1) słowo „stopień” należy zastąpić słowem „stopnia”.

Dział VIII Mienie i gospodarka finansowa

§ 193

Termin wydania odpowiedniej zgody przez Radę Uczelni wskazany w § 193 projektu Statutu UJ, wynoszący czternastu dni, wydaje się zbyt krótki, gdyż Rada nie jest organem obradującym permanentnie. Proponuje się aby termin ten wynosił dwadzieścia osiem dni.

§ 196

Proponuje się uzupełnić zawarty w § 196 projektu Statutu katalog przychodów Uniwersytetu o dodatkowy pkt 9 w następującym brzmieniu: „Przychody z tytułu dziedziczenia, zapisu zwykłego, dalszego zapisu, zapisu windykacyjnego, polecenia testamentowego oraz darowizny”.

§197

Proponuje się wydłużyć wskazany w §197 projektu Statutu UJ termin do zaopiniowania przez Radę Uczelni planu rzeczowo-finansowego do dwudziestu ośmiu dni.

Dział IX

Collegium Medicum

W Dziale IX należy zgodnie z § 1 ust. 1 projektu Statutu UJ konsekwentnie posługiwać się nazwą „Uniwersytet” w miejsce „Uniwersytet Jagielloński”.

§ 202

W § 202 proponuje się usunąć ust. 2 z uwagi na fakt, iż w Herbie Collegium Medicum zawiera się Herb UJ.

W konsekwencji § 202 powinien otrzymać brzmienie:

1. „Herbem Collegium Medicum jest tarcza dwudzielna, w polu pierwszym błękitnym dwa złote skrzyżowane berła, w polu drugim czerwonym złota laska Eskulapa. Tarcza jest zwieńczona koroną.
2. Wzór herbu Collegium Medicum jest określony w załączniku nr 1 do projektu Statutu UJ”.

§ 203

W § 203 proponuje się następujące zmiany:

dodanie ust. 3 w następującym brzmieniu:

„Powołanie pełnomocnika Prorektora ds. Collegium Medicum odpowiedzialnego za sprawy studenckie i doktoranckie wymaga uzgodnienia z samorządem studenckim i samorządem doktorantów. Brak jednomyślnego stanowiska samorządu studenckiego i samorządu doktorantów co do osoby kandydata wskazanej przez Prorektora ds. Collegium Medicum w terminie czternastu dni od przedstawienia kandydatury uważa się za wyrażenie zgody na jego powołanie”.

oraz w konsekwencji uzupełnienie pkt 8 w ust. 2 o „ust. 3” po słowie „z zastrzeżeniem”.

§ 208

W § 208 ust 2. oraz ust. 3 proponuje się usunąć fragment: „oraz Rady Uczelni”.

Dział X Zgromadzenia

§ 221

W § 221 w pkt. 5) proponuje się dopisać „lub Statutu”, nadając temu punktowi następujące brzmienie: „Rektor odmawia udzielenia zgody na zorganizowanie zgromadzenia w lokalu Uniwersytetu lub zakazuje zgromadzenia na terenie Uniwersytetu, jeżeli jego cel lub program naruszają przepisy prawa powszechnie obowiązującego lub statutu”.

Uwagi redakcyjne do pozostałych części projektu Statutu:

W wielu miejscach wskazując załącznik do projektu statutu dodaje się, „stanowiący integralną część Statutu”. Dopisek ten nie jest konieczny, tym bardziej, że jest on stosowany wybiórczo, co może sugerować, że załączniki te mają nierówną moc.

Uwagi redakcyjne do Załączników projektu Statutu:

Uwagi do Załącznika nr 3 /treść ślubowania studenckiego/ i Załącznika nr 4 /treść ślubowania doktoranckiego/:

Z treści obu ślubowań proponuje się:

1. usunąć zwrot „z pożytkiem dla Ojczyzny” z powodu wymienionego w uwadze do § 1 pkt.3, pozostawiając brzmienie: „zdobywać wytrwale wiedzę i umiejętności”;
2. zamienić przymiotniki odrzeczownikowe „studencki” i analogicznie „doktorancki” w połączeniach „godność studencka” i „godność doktorancka” formą rzeczownika „student/studentka” i odpowiednio „doktoranta/doktorantka”, czyli „godność studenta/studentki” i „godność doktorantka/doktorantki” ze względu na fakt, iż pojęcie „godności” jest wartością osoby, a nie relacji, cechy lub jakości.

Ponadto z treści ślubowania doktoranckiego, kierując się zasadą jedności nauki i nauczania należałoby usunąć deprecjonujący w tym kontekście działalność dydaktyczną zwrot „spełniać obowiązki dydaktyczne” na rzecz przeformułowania całej konstrukcji do postaci: „z najwyższą starannością realizować pracę naukową i dydaktyczną”.

Uwagi do Załącznika nr 5 /Przepisy porządkowe dotyczące organizacji zgromadzeń/:

W pkt. 4 d. proponuje się zastąpienie przymiotnika „nowatorskich” przymiotnikiem „wszelkich” i zredukowanie całej konstrukcji do formy: „palenia wszelkich wyrobów tytoniowych”.

W pkt. 4 e. ze względu na definicję prawną terminu „pies asystujący” proponuje się przeformułować konstrukcję „z wyjątkiem psów asystujących osobom niepełnosprawnym” do postaci zgodnej z odnośnymi przepisami /Art. 2 pkt. 11 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych/: „z wyjątkiem psów asystujących wyposażonych w uprząż pod warunkiem posiadania przez osobę z niepełnosprawnością certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego i zaświadczenia o wykonaniu wymaganych szczepień weterynaryjnych”.

W pkt. 4 i. proponuje się usunąć zwrot „motywowanej nienawiścią” rodzący domniemanie przyzwolenia na nawoływanie do dyskryminacji i przemocy, jeśli nie są motywowane nienawiścią.